

Sayın Konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Sizleri, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Eğitim insan kaynağının niteliğini belirleyen en önemli etmen, aynı zamanda ekonomik ve sosyal kalkınmanın taşıyıcı gücüdür. “Nitelikli eğitim” dünyamızın daha yaşanabilir bir yer olması için belirlenen Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri’nin de çok önemli bir parçasıdır.

Eğitimin ülkemizin geleceği için en önemli mesele olduğunu hep vurguluyoruz. Her bireyin erken çocukluktan yükseköğretime kadar her aşamada kaliteli eğitime erişmesi; daha sağlıklı ve sürdürülebilir yaşamlara ve daha iyi işlere kavuşmasının da anahtarıdır. Nitelikli eğitim bireylerin hem kendi potansiyellerini gerçekleştirmeleri hem de ülkemizin büyüme ve refah hedeflerine ulaşabilmesi için de kritik önemdedir. İyi eğitim olmadan verimli ve yüksek katma değer yaratan bir ekonomi olmamız da imkansızdır. Eğitimin nitelikli olmasının yanında kapsayıcı da olabilmesi, toplumlarda yoksulluğun önlenmesi ve eşitsizliklerin giderilmesi için son derece hayatidir.

Hiç kuşkusuz COVID-19 salgınıyla beraber eğitim hayatı tüm dünyada büyük bir değişimin içinden geçiyor. Nitekim UNICEF, salgının eğitim üzerindeki etkilerini azaltmak için hükümetlere; eğitimdeki dijital uçurumun kapatılması, beslenme ve sağlık hizmetlerine erişimin garanti altına alınması, aşıların düşük maliyetli hale getirilmesi, çocukların ruh sağlığının desteklenmesi ve cinsiyete dayalı şiddete son verilmesine yönelik çağrıda bulunuyor. Aksi durumda salgının çocukların sağlık, eğitim ve beslenmesinde 'geri döndürülemez zararlara' yol açabileceği konusunda uyarıyor. Dünya Ekonomik Forumu da COVID-19’un bir sağlık krizi olmaktan çıkıp orta ve uzun vadede ekonomik kırılma ve toplumsal dengesizlikleri körükleyebileceği uyarısı yapıyor.

Değerli Konuklar,

Temel bir insan hakkı olan eğitim hakkını zorlu salgın döneminde de çocuklara ve gençlere sunabilmek, her devletin en önemli görevlerinden biri. Kimi ülkeler salgın en kritik noktaya ulaşana kadar yüz yüze eğitime devam ederken, kimi ülkeler dijital dönüşümün sunduğu imkanlarla uzaktan eğitime yöneldi, kimi ülkeler de hibrit yöntemler geliştirdi.

Bu süreçte teknolojinin tahmin edilenden büyük bir hızla eğitim sistemine entegre olduğunu hem dünyada hem de ülkemizde gözlemledik. Diğer taraftan teknolojik imkanlar ancak tüm çocuklar ve gençler için fırsat eşitliğinin olduğu bir ortamda arzu edilen verimi sağlayabiliyor. Eğitime erişimde fırsat eşitliğini sunamadığımız durumda ise, sosyoekonomik açıdan mevcut eşitsizliklerin derinleşmesi ve uçurumların artması ne yazık ki kaçınılmaz hale geliyor. Salgında her çocuğun ve gencin uzaktan eğitime erişebilmesi ve içeriklerden en verimli şekilde yararlanabilmesi, önemli bir zorluk alanı olarak ortaya çıktı. Ailelerin imkanları çocukların uzaktan eğitime erişiminin niteliğini etkiledi. Sadece çocuklar ve gençler değil, bu süreçte öğretmenlerin ve velilerin de yaşadığı zorlukları ve bu zorluklara rağmen fedakarca çabalarını gözlemledik.

Salgın sürecinde önce “insan sağlığı” denilerek hızla kapanmaya yönelik önlemler alınırken, salgının seyriyle beraber öngörülenden daha uzun süre yüz yüze eğitime ara verildi. Türkiye, OECD ülkeleri arasında yüz yüze eğitimin yapılamadığı, okulların en uzun süre kapalı kaldığı ikinci ülke konumunda oldu.

TEDMEM Raporu yüz yüze eğitime uzunca bir süre ara verilmesinin okul terki ve öğrenme kayıplarında artışa neden olduğunu, Türkiye’de temel eğitim ve ortaöğretimin toplamında yaklaşık 160 bin öğrencinin okulu terk etme riskinin olduğunu gösteriyor.

Dünya Bankası’na göre, COVID-19 salgını nedeniyle okulların kapanmasının öğrencilerin gelecekteki gelirlerinde; düşük gelirli ülkelerde 2.833 Amerikan doları, orta gelirli ülkelerde 6.777 dolar, yüksek gelirli ülkelerde ise 21.158 dolar azalmaya neden olabilecek. Öğrencilerin zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimi, psikolojileri, öğrenme kayıpları, beslenme ve sağlık açısından takibi, ihmal ve istismarın tespiti ve müdahalesi ile gelecekteki işgücü potansiyeli gibi pek çok etkisi dikkate alındığında; eğitim bir kriz anında dahi bir ülkenin feragat edemeyeceği en önemli konuların başında gelmeli. Bu anlayışla, okuldan uzak kalınan bu sürecin yarattığı etkilerin en hızlı şekilde tespit edilmesi ve telafi edilmesi yolunda veriye dayalı şekilde kararlı adımlar atılması son derece önemli. Yeni eğitim dönemine başlarken önceliğimiz okulların açılması kadar, gerekli tüm tedbirlerin alınarak açık tutulması yönünde de olmalı. Milli Eğitim Bakanlığımızın da bu yönde kararlı olduğunu her fırsatta dile getirmesinden memnuniyet duyuyoruz.

Değerli Konuklar,

COVID-19 salgını bize gösterdi ki; yeni nesilleri şimdiden öngöremediğimiz bir dünyaya ve sürekli değişime hazırlamak tüm dünyanın baş etmeye çalıştığı bir meseledir. Geleceğin dünyasını **dijital teknolojilerden** ve iklim, enerji, insana yakışır iş ve toplumsal cinsiyet eşitliği başta olmak üzere daha sürdürülebilir bir dünya için **zihniyet dönüşümünden** bağımsız düşünemeyiz. Aynı zamanda, sağlık ve sosyal güvenlik sistemlerini de etkileyecek **demografik dönüşüm** ve salgın sonrasında hızlanan **tedarik-değer zincirlerindeki dönüşüm de** geleceğin dünyasının temel belirleyicilerinden olacaktır. Bugün de yakından deneyimlediğimiz gibi gelecekte de iklim krizi ve göç dalgası tüm dünyayı giderek daha fazla etkisi altına alacak. Bununla birlikte, dijital dönüşümün sunduğu fırsatlarla “insan” yine kendisini insan yapan tüm özellikleriyle sorunların olduğu gibi çözümün de merkezinde olacak.

Eğitim hepimizin bildiği gibi geri dönüşünü uzun zaman sonra aldığımız, ama bir ülkenin geleceğini belirleyen en önemli yatırım. Bugün verilen eğitimin etkilerini bundan 15-20 yıl sonra gözlemleyeceğiz. O nedenle hata yapma lüksümüz bulunmuyor. Eğitim alanında niteliğe ve kapsayıcılığa yatırım yapan, koşullar ne olursa olsun çağı yakalayan, kendini güncelleyen bir eğitim sistemine sahip ülkeler, salgınlar gibi karşımıza çıkan zorlu süreçlerle mücadelede de avantajlı konumda yer alabilecek.

Sadece bilişsel becerilere ve dijital yetkinliklere değil, insanı makinelerden ayıran güçlü sosyal ve duygusal becerilere de vurgu yapmak durumundayız. 21. yüzyıl becerileri ile çocuklarımızı ve gençlerimizi çok yönlü olarak geleceğe hazırlamalıyız. Bugünden öngöremediğimiz sorunlara karşı

işbirliği içinde ve disiplinlerarası bir yaklaşımla çevik ve yaratıcı çözümler sunabilen nesiller yetiştirebilmek, gelecekte ortaya çıkması mümkün olan krizlere ve belirsizliklere karşı dayanıklılığımızı da artıracaktır.

Salgının etkilerine dair bir durum tespiti yapmayı amaçladığımız raporumuzun bulgularının, atılabilecek adımlar için bir zemin oluşturmasını umuyoruz. TÜSİAD Eğitim Çalışma Grubu Başkanı Gamze Dinçkök Yücaoğlu’na, Eğitim Reform Girişimi’nin değerli uzmanları Burcu Meltem Arık Akyüz, Ekin Gamze Gencer, Kayıhan Kesbiç’e, Çalışma Grubu üyelerimiz ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.